

UCHWAŁA SEJMU POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

z dnia 31 lipca 1985 r.

w sprawie szczegółowego trybu postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym.

Na podstawie art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 29 kwietnia 1985 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz. U. Nr 22, poz. 98) Sejm Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej uchwala, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne.

Art. 1. 1. Uchwała normuje szczegółowy tryb postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym w sprawach orzekania o zgodności z Konstytucją aktów ustawodawczych oraz z Konstytucją lub aktami ustawodawczymi aktów normatywnych wydanych przez Radę Państwa, naczelne i centralne organy administracji państwowej oraz inne naczelne i centralne organy państwowe.

2. Ilekroć uchwała odwołuje się do ustawy bez bliższego jej określenia, rozumie się przez to ustawę z dnia 29 kwietnia 1985 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz. U. Nr 22, poz. 98).

Art. 2. 1. Trybunał Konstytucyjny, zwany dalej „Trybunałem”, w toku toczącego się przed nim postępo-

wania powinien zbadać wszystkie istotne okoliczności w celu wszechstronnego wyjaśnienia sprawy.

2. Trybunał może z urzędu dopuścić dowody, jakie uzna za celowe do wyjaśnienia i rozpatrzenia sprawy, i nie jest związany wnioskami dowodowymi uczestników postępowania.

Art. 3. 1. Uczestnicy postępowania są obowiązani do przedstawiania Trybunałowi, zgodnie z prawdą, wszelkich wyjaśnień dotyczących sprawy oraz do zgłaszania dowodów, potrzebnych do jej wyczerpującego wyjaśnienia.

2. Trybunał może zwracać się do Sądu Najwyższego, Naczelnego Sądu Administracyjnego oraz Głównej Komisji Arbitrażowej o informacje co do wykładni określonego przepisu prawa w orzecznictwie sądowym lub arbitrażowym.

Art. 4. Uczestnicy postępowania mają prawo przeglądać akta sprawy oraz sporządzać i otrzymywać odpisy lub wyciągi z tych akt.

Art. 5. 1. Postępowanie przed Trybunałem odbywa się jawnie, z uwzględnieniem zasad przewidzianych w art. 24 ustawy.

2. Członkowie Trybunału są upoważnieni do dostępu do wiadomości stanowiących tajemnicę państwową, związanych z rozpoznawaną przez Trybunał sprawą.

Rozdział 2

Skład Trybunału.

Art. 6. 1. Trybunał rozpoznaje sprawy w składach orzekających:

- 1) pięciu sędziów — jeżeli wniosek (pytanie prawne) dotyczy zgodności z Konstytucją aktów ustawodawczych,
- 2) trzech sędziów — jeżeli wniosek (pytanie prawne) dotyczy zgodności z Konstytucją lub aktami ustawodawczymi innych aktów normatywnych.

2. Sędziów do składu orzekającego Trybunału, w tym przewodniczącego składu oraz sędziego sprawozdawcę, wyznacza prezes Trybunału.

Art. 7. 1. Prezes Trybunału może, z własnej inicjatywy lub na wniosek składu orzekającego w sprawie, zarządzić rozpoznanie wniosku (pytania prawnego) w pełnym składzie w sprawie o szczególnej zawłości.

2. Trybunał w pełnym składzie rozpoznaje także, złożony na podstawie art. 27 ust. 2 i 3 ustawy, wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.

3. Rozpoznawanie sprawy przez Trybunał w pełnym składzie wymaga udziału w rozprawie co najmniej siedmiu członków Trybunału. Rozprawie przewodniczy prezes lub wiceprezes Trybunału.

Art. 8. 1. Sędzia Trybunału może być wyłączony od udziału w rozstrzygnięciu sprawy — na jego żądanie, z urzędu lub na wniosek uczestnika postępowania, jeżeli zachodzą przyczyny, mogące wywołać wątpliwości co do jego bezstronności.

2. O wyłączeniu sędziego orzeka Trybunał w składzie trzech sędziów, wyznaczonych przez prezesa Trybunału.

3. Do czasu rozstrzygnięcia sprawy o wyłączenie sędziego może wykonywać tylko czynności nie cierpiące zwłoki.

Rozdział 3

Uczestnicy postępowania i ich przedstawiciele.

Art. 9. Uczestnikami postępowania przed Trybunałem są:

- 1) wnioskodawca, uprawniony zgodnie z art. 19 ust. 1 i 2, art. 20 ust. 1 oraz art. 22 ust. 1 ustawy do występowania do Trybunału z wnioskiem lub pytaniem prawnym,
- 2) organ (organy), który wydał akt objęty wnioskiem (pytaniem prawnym), a gdy przedmiotem postępowania jest dekret — także Sejm,
- 3) prokurator generalny Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Art. 10. 1. Uczestnik postępowania działa przed Trybunałem osobiście lub przez umocowanego przedstawiciela.

2. W postępowaniu przed Trybunałem Prezydium Sejmu i komisje sejmowe oraz grupa posłów będąca wnioskodawcą działają przez wyznaczonego przez siebie posła jako przedstawiciela.

Rozdział 4

Pisma wnoszone w toku postępowania, terminy oraz doręczenia.

Art. 11. Pismami w rozumieniu uchwały są wnioski i oświadczenia uczestników postępowania, wnoszone do Trybunału w toku postępowania poza rozprawą.

Art. 12. 1. Każde pismo powinno zawierać:

- 1) oznaczenie składającego pismo oraz jego przedstawiciela,
- 2) oznaczenie rodzaju pisma,
- 3) treść wniosku lub oświadczenia oraz wywody prawne, a także w miarę potrzeby powołanie dowodów na poparcie przytoczonych okoliczności,
- 4) podpis składającego pismo lub jego przedstawiciela,
- 5) wymienienie załączników.

2. Kolejne pisma składane w sprawie powinny ponadto zawierać oznaczenie akt.

Art. 13. W pismach mających na celu przygotowanie rozprawy należy wypowiedzieć się co do wniosków i oświadczeń innych uczestników postępowania oraz dowodów przez nich powołanych, a także wskazać dowody, które mają być przedstawione na rozprawie, lub je załączyć.

Art. 14. Pisma i załączniki wnoszone do Trybunału powinny być sporządzone w liczbie pozwalającej na doręczenie ich wszystkim uczestnikom postępowania oraz zachowanie dwóch egzemplarzy w aktach Trybunału.

Art. 15. 1. Jeżeli pismo nie może otrzymać prawidłowego biegu wskutek niezachowania warunków formalnych (pismo wadliwe), przewodniczący składu orzekającego wzywa uczestnika postępowania, pod rygorem zwrócenia pisma, do poprawienia lub uzupełnienia go w ustalonym terminie. Mylne oznaczenie pisma lub inne oczywiste niedokładności nie stanowią przeszkody do nadania pismu biegu.

2. Po bezskutecznym upływie terminu przewodniczący składu orzekającego zwraca pismo wadliwe uczestnikowi postępowania. Pismo zwrócone nie wywołuje skutków prawnych.

3. Pismo poprawione lub uzupełnione w terminie wywołuje skutki od dnia jego wniesienia.

Art. 16. 1. Bieg terminu wyznaczonego przez Trybunał, prezesa Trybunału lub przewodniczącego składu orzekającego rozpoczyna się od ogłoszenia postanowienia lub zarządzenia, a gdy wymagane jest doręczenie z urzędu — od jego doręczenia.

2. Nadanie pisma w polskim urzędzie pocztowym przed upływem terminu jest równoznaczne z wniesieniem go do Trybunału w terminie.

3. Organ określony w ust. 1 może z właszej przychylny przedłużyć termin na wniosek zgłoszony przed jego upływem.

Art. 17. 1. Czynność, podjęta przez uczestnika postępowania po upływie terminu, jest bezskuteczna.

2. Jeżeli uczestnik postępowania nie dokonał w terminie czynności bez swojej winy, Trybunał, na wniosek uczestnika postępowania złożony przed upływem 7 dni od ustania przeszkody, na posiedzeniu niejawnym postanowieniem przywraca termin; równocześnie z wnioskiem uczestnik postępowania powinien dokonać czynności, która miała być wykonana w tym terminie.

Art. 18. 1. Pisma Trybunału doręcza się przez pocztę lub przez wyznaczonego pracownika, za potwierdzeniem odbioru.

2. Zasady i tryb doręczania pism w toku postępowania przed Trybunałem określa regulamin czynności Trybunału.

3. Orzeczenia, postanowienia i zarządzenia doręcza się w odpisach.

Rozdział 5

Wszczęcie postępowania.

Art. 19. Wszczęcie postępowania przed Trybunałem następuje na podstawie wniosku, pytania prawnego lub z inicjatywy własnej Trybunału.

Art. 20. 1. Wniosek o zbadanie zgodności z Konstytucją aktu ustawodawczego albo z Konstytucją lub aktem ustawodawczym innego aktu normatywnego powinien odpowiadać wymaganiom określonym w art. 12, a ponadto zawierać:

- 1) określenie organu, który wydał kwestionowany akt normatywny,
- 2) dokładne określenie kwestionowanego aktu normatywnego lub jego części,
- 3) sformułowanie zarzutu niezgodności z Konstytucją lub aktem ustawodawczym kwestionowanego aktu normatywnego,
- 4) uzasadnienie postawionego zarzutu, z powołaniem, w miarę potrzeby, dowodów na jego poparcie.

2. Wniosek pochodzący od organu lub organizacji wymienionych w art. 20 ust. 1 ustawy powinien zawierać także powołanie przepisu prawa, wskazującego, że kwestionowany akt ustawodawczy lub inny akt normatywny dotyczy spraw objętych ich zakresem działania.

Art. 21. O wpłynięciu wniosku prezes Trybunału informuje pozostałych uczestników postępowania, przekazuje treść wniosku oraz poucza o prawie złożenia pisemnych wyjaśnień.

Art. 22. Pytania prawne powinny zawierać odpowiednio dane wymienione w art. 20 ust. 1, a ponadto wskazywać, w jakim zakresie odpowiedź na pytanie

może mieć wpływ na rozstrzygnięcie sprawy, w związku z którą pytanie zostało postawione, a także wymienić organ, przed którym toczy się postępowanie w sprawie, oraz oznaczenie sprawy.

Art. 23. 1. Prezes Trybunału informuje uczestników postępowania o wpłynięciu pytania do Trybunału, przekazuje treść pytania oraz poucza o prawie złożenia pisemnych wyjaśnień.

2. Jeżeli organ, który wystąpił z pytaniem prawnym, nie jest organem rozpoznającym sprawę, w związku z którą wniesione zostało takie pytanie, prezes Trybunału zawiadamia organ rozpoznający sprawę o wniesieniu pytania prawnego.

Art. 24. 1. Wszczęcie postępowania z inicjatywy własnej Trybunału następuje na podstawie postanowienia, wydanego na posiedzeniu niejawnym w składzie właściwym do rozpoznania sprawy. Postanowienie to powinno spełniać wymagania określone w art. 20 ust. 1.

2. Z wnioskami o wszczęcie postępowania w trybie ust. 1 może występować prezes Trybunału w wyniku analizy skarg i wniosków obywateli, uzyskania informacji przewidzianych w art. 22 ust. 2 ustawy, a także przedstawienia mu stosownego stanowiska przez składy orzekające winnych sprawach.

Art. 25. Trybunał zawiadamia prokuratora generalnego Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej o wpłynięciu wniosku, pytania prawnego lub wydaniu postanowienia, o którym mowa w art. 24. Nieobecność prawidłowo zawiadomionego prokuratora generalnego Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej lub jego przedstawiciela na rozprawie nie wstrzymuje rozpoznania sprawy, chyba że z przepisów ustawy wynika obowiązek uczestnictwa prokuratora generalnego Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej w rozprawie.

Art. 26. 1. Wniosek pochodzący od organów i organizacji wymienionych w art. 20 ust. 1 ustawy prezes Trybunału kieruje do wyznaczonego przez siebie członka Trybunału w celu wstępnego rozpoznania na posiedzeniu niejawnym.

2. Na postanowienie w sprawie nienadania wnioskowi dalszego biegu wnioskodawcy przysługuje zażalenie do Trybunału w terminie 7 dni od daty doręczenia mu postanowienia.

3. Po stwierdzeniu, że zażalenie zostało wniesione w terminie, prezes Trybunału kieruje je do rozpoznania na posiedzeniu niejawnym przez Trybunał w składzie trzech sędziów; prezes Trybunału wyznacza termin rozpoznania zażalenia.

4. Trybunał, na posiedzeniu niejawnym, postanowieniem pozostawia bez rozpoznania zażalenie wniesione po upływie terminu określonego w ust. 2.

5. Do terminu do wniesienia zażalenia, o którym mowa w ust. 2, stosuje się odpowiednio przepisy art. 17 ust. 2.

Art. 27. 1. Wnioski pochodzące od wnioskodawców wymienionych w art. 19 ust. 1 i 2 ustawy, postanowienia Trybunału wydane w trybie przewidzianym w art. 24 oraz wnioski organów i organizacji określonych w art. 20 ust. 1 ustawy, którym nadano bieg, prezes Trybunału kieruje do rozpoznania na rozprawie przez właściwy skład Trybunału oraz wyznacza termin rozprawy,

2. Przewodniczący składu orzekającego wydaje zarządzenia, mające na celu właściwe przygotowanie rozprawy. Przewodniczący może w szczególności:

- 1) zarządzić doręczenie uczestnikom postępowania odpowiednich pism, wniesionych w toku postępowania,
- 2) wezwać uczestników postępowania do przedstawienia, w formie pisemnej, w ustalonym terminie, stanowiska w sprawie,
- 3) zarządzić przedstawienie przez uczestników postępowania dokumentów i innych materiałów, potrzebnych do wyjaśnienia sprawy,
- 4) powołać biegłych, zobowiązując ich do złożenia opinii w formie pisemnej i przedstawienia jej na rozprawie, lub zażądać opinii odpowiedniej jednostki naukowej.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio do pytań prawnych, a przewodniczący składu orzekającego nadto określa termin, w którym strony uczestniczące w sprawie, w związku z którą zostało postawione pytanie prawne, mogą złożyć wyjaśnienia w formie pisemnej.

Art. 28. Wnioski o wszczęcie postępowania przed Trybunałem, wniesione po upływie terminu określonego w art. 21 i 35 ust. 3 ustawy, Trybunał, na posiedzeniu niejawnym, postanowieniem pozostawia bez biegu, przekazując je wraz ze swymi uwagami organowi, który wydał akt normatywny objęty wnioskiem.

Rozdział 6

Rozprawa.

Art. 29. Wniosek lub pytanie prawne Trybunał rozpoznaje na rozprawie; rozprawa nie może odbyć się wcześniej niż po upływie 14 dni od doręczenia zawiadomienia o jej terminie.

Art. 30. Rozprawa rozpoczyna się od wywołania sprawy, po czym wnioskodawca, a następnie pozostali uczestnicy postępowania przedstawiają swe stanowiska i dowody na ich poparcie.

Art. 31. 1. W razie niestawiennictwa uczestnika postępowania, którego obecność na rozprawie jest w myśl art. 23 ust. 1 ustawy obowiązkowa, Trybunał odracza rozprawę, wyznaczając równocześnie termin nowej rozprawy, a przewodniczący składu orzekającego zawiadamia o tym prezesa Trybunału.

2. Niestawiennictwo innych uczestników postępowania nie wstrzymuje rozpoznania sprawy; w tym wypadku sędzia sprawozdawca przedstawia na rozprawie stanowisko nieobecnego uczestnika postępowania.

Art. 32. 1. Trybunał odracza rozprawę także w wypadku, gdy stwierdzi:

- 1) nieprawidłowość w doręczeniu zawiadomienia o terminie rozprawy albo że nieobecność uczestnika postępowania została wywołana znaną Trybunałowi przeszkodą, której nie można było przewidzieć,
- 2) że wskutek niezawiadomienia o wniosku lub o rozprawie w postępowaniu nie biorą udziału wszyscy uczestnicy postępowania.

2. Trybunał może odroczyć rozprawę z innych ważnych powodów, w szczególności gdy jest to niezbędne do pełnego wyjaśnienia sprawy.

Art. 33. O wyłączeniu jawności rozprawy na podstawie art. 24 ustawy Trybunał postanawia z urzędu lub na wniosek uczestnika postępowania.

Art. 34. 1. Protokół powinien zawierać:

- 1) datę i miejsce rozprawy, imiona i nazwiska członków składu orzekającego, protokolanta oraz uczestników postępowania i ich przedstawicieli, a także oznaczenie sprawy ze wzmianką co do jej jawności,
- 2) przebieg rozprawy, w szczególności wnioski i oświadczenia uczestników postępowania, wyniki postępowania dowodowego, wymienienie zarządzeń i orzeczeń wydanych na rozprawie oraz stwierdzenie, czy zostały ogłoszone.

2. Uczestnicy postępowania mogą zgłaszać wnioski o sprostowanie lub uzupełnienie protokołu — do czasu ogłoszenia orzeczenia, a co do protokołu z rozprawy, na której orzeczenie zostało ogłoszone — w ciągu 14 dni od dnia tej rozprawy.

3. Protokół podpisują przewodniczący składu orzekającego i protokolant. Wzmiankę o sprostowaniu protokołu podpisuje przewodniczący składu orzekającego.

4. Wnioski, o których mowa w ust. 2, rozstrzyga zarządzeniem przewodniczący składu orzekającego po wysłuchaniu protokolanta. Od tego zarządzenia nie przysługuje odwołanie.

5. Z przebiegu rozprawy może być sporządzony stenogram lub zapis za pomocą aparatury utrwalającej dźwięk, niezależnie od sporządzenia protokołu. Stenogram przełożony na pismo zwykłe oraz zapis dołącza się do protokołu.

Art. 35. 1. Przewodniczący składu orzekającego kieruje rozprawą i wydaje zarządzenia niezbędne do utrzymania porządku na rozprawie.

2. Od zarządzeń przewodniczącego wydanych w toku rozprawy uczestnikom postępowania przysługuje odwołanie do składu orzekającego.

Art. 36. W postępowaniu przed Trybunałem — w zakresie nie uregulowanym w ustawie i uchwale — stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania cywilnego dotyczące dowodów.

Art. 37. Przewodniczący składu orzekającego zamyka rozprawę, gdy Trybunał uzna sprawę za dostatecznie wyjaśnioną.

Art. 38. Umorzenie postępowania z przyczyn wymienionych w art. 4 ust. 2 ustawy następuje postanowieniem na posiedzeniu niejawnym w składzie właściwym do rozpoznania sprawy.

Rozdział 7

Orzeczenia.

Art. 39. 1. Po zamknięciu rozprawy skład orzekający przystępuje do narady, obejmującej dyskusję i głoso-

wanie nad mającym zapaść orzeczeniem i jego motywami oraz sporządza orzeczenie. Naradą kieruje przewodniczący składu orzekającego.

2. W sprawie o szczególnej zawilosci albo z innych waznych powodow mozna odroczyć wydanie orzeczenia, jednak na okres nie przekraczający 14 dni.

Art. 40. 1. Orzeczenie zapada większością głosów. Przegłosowany członek składu orzekającego może przed ogłoszeniem orzeczenia zgłosić zdanie odrębne, uzasadniając je w formie pisemnej; zdanie odrębne zaznacza się w orzeczeniu. Zdanie odrębne może dotyczyć także samego uzasadnienia.

2. Orzeczenie podpisuje cały skład orzekający, nie wyłączając sędziego przegłosowanego.

Art. 41. Orzeczenie sporządzone w formie pisemnej ogłasza się uczestnikom postępowania. W czasie ogłaszania orzeczenia wszyscy obecni na sali rozpraw, z wyjątkiem składu orzekającego, stoją. W ustnym uzasadnieniu orzeczenia przewodniczący składu orzekającego podaje zasadnicze powody orzeczenia.

Art. 42. 1. Orzeczenie powinno zawierać:

- 1) wymienienie składu orzekającego i protokolanta,
- 2) datę i miejsce wydania,
- 3) wymienienie wnioskodawcy i innych uczestników postępowania,
- 4) dokładne określenie aktu normatywnego, którego dotyczy orzeczenie,
- 5) rozstrzygnięcie Trybunału,
- 6) w odniesieniu do aktów normatywnych wymienionych w art. 1 pkt 2 ustawy — w razie stwierdzenia ich niezgodności z Konstytucją lub innym aktem ustawodawczym — określenie terminu, licząc od doręczenia orzeczenia, w którym akt normatywny powinien być zmieniony bądź uchylony w całości lub części, a na wypadek niedokonania zmian — terminu utraty przez akt mocy obowiązującej.

2. Ponadto orzeczenie może zawierać rozstrzygnięcie o zawieszeniu, na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy, w całości lub w części, stosowania aktu z dniem ogłoszenia orzeczenia.

3. Trybunał jest obowiązany, nie później niż w ciągu jednego miesiąca od ogłoszenia orzeczenia, sporządzić jego uzasadnienie w formie pisemnej; uzasadnienie podpisują sędziowie, którzy uczestniczyli w wydaniu orzeczenia.

Art. 43. 1. Skład orzekający może w każdym czasie, na posiedzeniu niejawnym, wydać postanowienie o sprostowaniu w orzeczeniu lub w jego uzasadnieniu niedokładności, błędów pisarskich lub rachunkowych albo innych oczywistych omyłek.

2. O sprostowaniu umieszcza się wzmiankę na oryginale orzeczenia, podpisaną przez przewodniczącego składu orzekającego, a na żądanie uczestników postępowania — także na przesłanych im odpisach.

Art. 44. Skład orzekający, który wydał orzeczenie, na posiedzeniu niejawnym rozstrzyga postanowieniem wątpliwości co do jego treści.

Art. 45. 1. W wypadku złożenia na podstawie art. 27 ust. 2 lub 3 ustawy wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy przez Trybunał w pełnym składzie, prezes Trybunału doręcza ten wniosek uczestnikom postępowania w sprawie, zwracając się o zajęcie stanowiska w wyznaczonym terminie.

2. W razie złożenia wniosku po upływie miesiąca od dnia doręczenia orzeczenia, prezes Trybunału pozostawia wniosek bez biegu. Od zarządzenia prezesa nie przysługuje odwołanie.

Art. 46. 1. Wniosek, o którym mowa w art. 45 ust. 1, powinien odpowiadać wymaganiom określonym w art. 12, a ponadto zawierać:

- 1) dokładne oznaczenie orzeczenia Trybunału, dotyczącego aktu normatywnego objętego wnioskiem,
- 2) określenie organu, który wydał akt objęty wnioskiem,
- 3) uzasadnienie wniosku, z powołaniem dowodów.

2. Do postępowania w sprawie wniosku, o którym mowa w art. 45 ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy art. 29—44.

Rozdział 8

Wykonanie orzeczeń.

Art. 47. 1. Orzeczenia Trybunału, uznające akt ustawodawczy za niezgodny z Konstytucją albo inny akt normatywny za niezgodny z Konstytucją lub aktem ustawodawczym, podlegają wykonaniu, zgodnie z art. 6—9 i art. 22 ust. 3—5 ustawy, po ich doręczeniu organowi, który wydał taki akt.

2. Orzeczenia, o których mowa w ust. 1, doręcza się właściwym organom niezwłocznie po ich wydaniu i sporządzeniu uzasadnienia.

3. O wykonaniu orzeczenia właściwy organ niezwłocznie informuje prezesa Trybunału.

Art. 48. 1. Orzeczenia, wydane w wyniku wystąpienia z pytaniem prawnym, przesyła się organom wymienionym w art. 22 ust. 3 i 4 ustawy.

2. Organ, który zwrócił się z pytaniem prawnym, informuje o treści orzeczenia organ, z którego inspiracji zwrócił się do Trybunału z takim pytaniem, chyba że wystąpił z pytaniem z własnej inicjatywy.

Rozdział 9

Przepisy końcowe.

Art. 49. Koszty postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym, ponosi Skarb Państwa.

Art. 50. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1986 r.

Marszałek Sejmu: S. Gucw